

[nyheter om eu]

En euroanhängares offentliga avbön

I dagstidningen Örnsköldsviks Allehanda har Johan Ingerö, som idag titulerar sig som konsult och fri skribent, gjort offentlig avbön för sitt engagemang för ja-kampanjen inför EMU-folkomröstningen 2003. I en lika avslöjande som hedervärd krönika skriver han att den kampanjen är det han mest skäms för under sin nästan tioåriga sejour i partipolitiken: "Jag var vid den här tiden anställd av Liberala ungdomsförbundet, och därför heltidsengagerad på ja-sidan. Ändå har jag inget egentligt minne av att vi pratade politik. I stället sprang vi omkring och delade ut badbollar, kepsar, nyckelband och gud minns vad mer med käck "Ja Till Euron"-budskap på. Våra affischer täckte varenda reklampelare i landet. Vi lade mer pengar på mazariner med euro-loggor än vad den luspanka nej-kampanjen spenderade totalt. Nej-sidan hade däremot något annat, nämligen argument. Medan vi kvittrade om euron som ett "fredsprojekt" [som om danska trupper stod redo för strid på Öresundsbronns västra sida] presenterade motståndarna en lång rad kunniga och seriösa ekonomer som varnade för europrojektet. Vi rapade upp färdigtuggade argument, men saknade i de flesta fall grepp om saken. [...] Men sommaren var het, och kampanjtempot närmast febrigt. Dessutom hade vi som sagt obegränsat med pengar. Folk anställdes till och med för att chatta om euron på Internet, alltmedan

oavlönade Nej-kampanjare häftade upp A4-papper på kommunala anslagstavlor. Och där pengarna rann in rann både vett och intellekt ut. Under dessa månader kom Sverige mycket nära politisk psykos. Jag skäms för min inblandning i den där kampanjen, och jag hoppas att de som betalade kalaset i dag skäms lite, de med."

Gösta Torstensson

Sverige ansvarar för Nordic Battlegroup

Med Lissabonfördraget, som trädde i kraft 2 december förra året, görs det klart att EU ska kunna agera militärt runt om i världen. Medlemsländerna förbinder sig att ställa civila och militära resurser till unionens förfogande. Uppdragen kan gälla allt från "humanitära insatser" till "insatser med stridande förband vid krishantering, inklusive fredsskapande åtgärder och stabiliseringsinsatser efter konflikter". Första halvåret 2011 ansvarar Sverige för EU:s snabbinsatsstyrka Nordic Battlegroup. Styrkan ska kunna genomföra militära operationer över hela världen. Snabbinsatsstyrkan ska kunna vara på plats inom 10 dagar och genomföra humanitära insatser, räddningsinsatser, fredsbevarande och fredsframtvigande [dvs. offensiva militära] insatser. Nordic Battlegroup består av soldater från Estland, Finland, Irland, Norge och Sverige. Sverige har huvudansvaret och bidrar med 1.600 soldater. Finland skickar ungefär 200, Norge cirka 150,

Irland cirka 140 och Estland bidrar med cirka 50 soldater. Beslut om att en styrka under EU:s ledning ska sändas till ett insatsområde fattas av EU:s ministerråd, det vill säga efter ett enhälligt beslut av medlemsländerna. För att svensk trupp ska skickas utomlands krävs dessutom ett riksdagsbeslut. Men det krävs enligt Lissabonfördraget inget mandat från FN:s säkerhetsråd för att kunna sätta in EU-trupp. Istället används den mycket vagare formuleringen att man ska agera "i enlighet med FN-stadgans principer". I praktiken blir det EU självt som avgör vad man anser falla inom FN:s principer. Sverige har i och med EU-medlemskapet gjort stegvisa reträtter från den neutralitetspolitik vi en gång hade. EU:s militarisering började med Maastrichtfördraget och fortsatte med Amsterdamfördraget och Nicefördraget. Utvecklingen har skett i rasande fart. Lissabonfördraget innebär nådastöten för den svenska neutralitetspolitiken.

Eva-Britt Svensson

Junilistans Sören Wibe död

Junilistans ordförande Sören Wibe, 64 år, avled nyligen efter en kortare tids sjukdom. Wibe, som var professor i skogsekonomi vid Sveriges lantbruksuniversitet i Umeå, var tidigare riksdagsledamot och EU-parlamentariker för Socialdemokraterna.

Sören Wibe var en tongivande EU-kritiker. Han var under många år ordförande i Socialdemokratiska EU-kritiker och under ett par år vice ordförande i Folkrörelsen Nej till EU. Inför folkomröstningen 2003 var han ledande i kampanjen mot Sveriges inträde i EMU.

Sören Wibe lämnade Socialdemokraterna 2008 och blev ordförande för Junilistan.

Växande euroskepsis inom Sveriges näringsliv

På senare tid har ett antal profiler inom Sveriges näringsliv offentligt förklarat att de inte längre har något större intresse av att ansluta Sverige till EU:s gemensamma valuta, euron. Bland de nyblivna skeptikerna återfinns så tunga namn som Nordeas respektive SEB:s chefer Christian Clausen och Annika Falkengren. Än mer uppseendeväckande är att även Michael Treschow hör till tvivlarna. Treschow har varit ordförande för Svensk Näringsliv – den organisation som pumpade in hundratals miljoner kronor i ja-kampanjen för svenskt euromedlemskap.

Ungern EU-ordförande våren 2011

Ungern tog över ordförandeskapet i EU:s ministerråd den 1 januari. Ungern satsar närmare 800 miljoner kronor på EU-ordförandeskapet.

En av prioriteringarna för det ungerska ordförandeskapet är EU:s utvidgning till västra Balkan. Under halvåret vill Ungern även fokusera på sysselsättning och tillväxt och översynen av EU:s jordbrukspolitik.

Ungern tog över ordförandeskapet från Belgien som har varit ordförande juli-december 2010. Den 1 juli 2011 tar Polen över som EU:s ordförandeland. Att vara EU-ordförande innebär att landet leder arbetet i EU:s ministerråd.

Ordförandelandets ministrar och diplomater ska leda hundratals förhandlingar mellan de 27 medlemsländerna.

Men sedan Lissabonfördraget trädde i kraft för ett år sedan har ordföranderollen förminskats. EU-presidenten Herman van Rompuy leder toppmötena samt stats- och regeringschefernas samarbete, och EU-utrikesministern Catherine Ashton ansvarar för utrikes- och säkerhetspolitiken.

Flyttbidrag snart inom hela EU

Från den 1 februari kan den som vill söka arbete i andra EU-länder få ekonomiskt stöd från Arbetsförmedlingen.

Dagens flyttbidrag för sökanderesor, pendlingsstöd och bohagstransporter gäller endast i Sverige. Nu ändrar regeringen detta till att gälla hela EU och EES-området.

Kina hjälper skuldtungda EU-länder

Kina ser eurozonen som ett av sina viktigaste investeringsområden och är därför redo att köpa mer av skuldtungda euroländers statspapper, enligt utrikestalespersonen Jiang Yu.

Financial Times citerade anonyma EU-diplomater med samma budskap, sedan de mött vice premiärminister Wang Qishan.

Samtidigt rapporterade portugisisk affärspress om kinesiska skuldköp i landet värda 4-5 miljarder euro. Enligt Jiang tänker Kina också delta i IMF:s stödsatser för euron.

Sveriges EU-avgift 2011 fastställd

Sveriges EU-avgift blir cirka 30,6 miljarder kronor år 2011. Det beslutade riksdagen den 21 december. Genom beslutet gav riksdagen stöd till regeringens budgetförslag.

EU:s budget uppgår till drygt 1.300 miljarder kronor. Sverige betalar omkring 30 miljarder per år till EU och får tillbaka cirka 10 miljarder kronor i form av EU-stöd till bland annat företag inom jordbrukssektorn. Medlemsländernas EU-avgifter består huvudsakligen av tullinkomster,

momsintäkter samt en BNI-avgift. Sverige betalar tillsammans med övriga EU-länder en del av Storbritanniens EU-avgift.

Danskarna mer negativa till euron

Danskarna har aldrig varit så negativa till euron som nu, enligt Danske Banks kvartalsvisa opinionsmätningar. På ett kvartal har gapet mellan nej och ja vuxit från 5 till 13 procentenheter. Nu säger 42 procent av danskarna ja eller kanske ja till att införa EU-valutan, medan 55 procent säger nej. Mätningen gjordes i december.

Serbien ett steg närmare EU-medlemskap

I december 2009 lämnade Serbien in en ansökan om medlemskap i EU. Nyligen beslutade EU:s utrikesministrar att Serbiens ansökan ska överlämnas till EU-kommissionen. Nästa steg är att kommissionen tar ställning till om Serbien uppfyller kraven för att inleda förhandlingar om ett medlemskap. – Det är ett steg framåt för Serbien, men mycket arbete återstår, sade Steven Vanackere, utrikesminister i dåvarande ordförandelandet Belgien, efter beslutet. Ett avgörande krav är att Serbien samarbetar fullt ut med krigsförbrytartribunalen i Haag [ICTY].

Estland har infört euron

Den 1 januari bytte Estland sin kroon mot euron. Därmed är det 17 länder i EU som har infört euron som valuta. Enligt EU:s fördrag ska alla EU-länder, utom Danmark och Storbritannien som har undantag, införa euron. Men först måste ett medlemsland uppfylla de krav EU ställer, de så kallade konvergenskriterierna.

Enligt konvergenskriterierna måste ett land ha stabila priser, sunda offentliga finanser, stabil växelkurs och låga räntor. Landets lagstiftning måste även stämma överens med EU:s regler för valutaunionen.

EU prövar regelbundet de länder som inte ännu har infört euron. Vid den senaste prövningen ansågs Sverige inte uppfylla kraven, bland annat på stabil växelkurs.